

Μνήμων

Τόμ. 37 (2019)

Μνήμων

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΕΛΕΤΗΣ ΝΕΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

ΜΝΗΜΩΝ

ΜΕΛΕΤΕΣ

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ, Και άλλες όψεις της βενετοκρατίας. Σκέψεις για τη βενετική κυριαρχία στον ελληνικό χώρο ● ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Κ. ΙΩΑΝΝΟΥ, Ψηφίδες για τη ζωή και το έργο του ζωγράφου Νικόλαου Κουνελάκη (1827-1869) ● ΑΣΠΑΣΙΑ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗ, Διδάσκοντας το μέλλον: Η Νέα Ελλάδα στα σχολικά εγχειρίδια του τέλους του 19ου και των αρχών του 20ού αιώνα ● ΑΝΤΩΝΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ, Τουρκία και Τουρκοκύπριοι τη δεκαετία του 1950: προσλήψεις της ελληνικής Αριστεράς μέσω του Κυπριακού ● ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑ – ΕΝΤΥΠΟ: ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΚΚΩΝΑΣ, 'Ο μουσικός Πέτρος Μανουήλ Τρέσιος († 1840) και η «χαρτογραφία» ή «χαρτοτυπία» του ● ΠΟΙΗ ΠΟΛΕΜΗ, Το ελληνικό εκδοτικό τοπίο τον 19ο αιώνα ● ΠΕΤΡΟΣ ΠΑΠΑΘΑΥΒΙΟΥ, Το τυπογραφείο και «Βεργατικό Εκδοτικό "Το Άστρο"»: στοιχειοθετώντας την εκδοτική δραστηριότητα του πρώτου κυπριακού κοινοματικού τυπογραφείου (1927-1931) ● ΧΡΗΣΤΟΣ ΔΟΥΚΟΣ, Τυπογραφία και τυπογράφοι στην Ελλάδα και την Κύπρο: ανιχνεύοντας ομοιότητες και διαφορές ● ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΑΝΤΑΚΗΣ, Το τυπογραφείο του Γαλλικού Ινστιτούτου Αθηνών 1949-2001. Ένας ιδιαίτερος τυπογραφικός οργανισμός

ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ

ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΣ Ε. ΣΚΛΑΒΕΝΤΗΣ, Λουκία Δρούλια (1931-2019). Αφοσιωμένη στην έρευνα και αποτελεσματική στη διεύθυνσή της

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΜΑΡΤΥΡΙΕΣ

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΘΕΟΔΩΡΟΥ, Γυαυορακαποθήκες στο Λαγείο. Το αρχείο του σταθμού ανθράκων της εταιρείας Μιχαλινός στην Κέα

ΜΝΗΜΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΝΤΟΚΟΥ (1934-2019)

ΧΡΗΣΤΟΣ ΔΟΥΚΟΣ, ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ Δ. ΠΑΓΚΡΑΤΗΣ

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΕΙΣ

Βαγγέλης Σαράφης, Γιάννης Καρράς, Γεώργιος Μαντούβαλος, Μαρία Χριστίνα Χατζηρωάννου, Σοφία Ματθαίου, Τριαντάφυλλος Ε. Σκλαβεντής, Γιάννης Κόκκωνας, Έλλη Λεμονίδου, Νικόλαος Μπουμπάκης, Δημοσθένης Α. Δόνος, Δημήτρης Δημητριάδης, Στρατής Μπουρνάζος, Κατερίνα Γαρδίκια, Ελένη Γιαρά

37

ΑΘΗΝΑ 2019-2020

ΧΡΟΝΙΚΟ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΝΕΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ 2019-2020

EMNE EMNE

doi: [10.12681/mnimon.36815](https://doi.org/10.12681/mnimon.36815)

Copyright © 2024

Άδεια χρήσης [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

Βιβλιογραφική αναφορά:

EMNE E. (2024). ΧΡΟΝΙΚΟ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΝΕΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ 2019-2020. *Μνήμων*, 37, 367–382. <https://doi.org/10.12681/mnimon.36815>

ΜΝΗΜΩΝ

ΜΕΛΕΤΕΣ

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ, Και άλλες όψεις της βενετοκρατίας. Σκέψεις για τη βενετική κυριαρχία στον ελληνικό χώρο ☛ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Κ. ΙΩΑΝΝΟΥ, Ψηφίδες για τη ζωή και το έργο του ζωγράφου Νικόλαου Κουνελάκη (1827-1869) ☛ ΑΣΠΑΣΙΑ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗ, Διδάσκοντας το μέλλον: Η Νέα Ελλάδα στα σχολικά εγχειρίδια του τέλους του 19ου και των αρχών του 20ού αιώνα ☛ ΑΝΤΩΝΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ, Τουρκία και Τουρκοκύπριοι τη δεκαετία του 1950: προσλήψεις της ελληνικής Αριστεράς μέσω του Κυπριακού ☛ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑ – ΕΝΤΥΠΟ: ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΚΚΩΝΑΣ, Ό μουσικός Πέτρος Μανουήλ Έφεσιος († 1840) και ή «χαρτογραφία» ή «χαρτοτυπία» του ☛ ΠΟΠΗ ΠΟΛΕΜΗ, Το ελληνικό εκδοτικό τοπίο τον 19ο αιώνα ☛ ΠΕΤΡΟΣ ΠΑΠΑΠΟΥΛΥΒΙΟΥ, Το τυπογραφείο και «Εργατικό Εκδοτικό “Το Άστρο”»: στοιχειοθετώντας την εκδοτική δραστηριότητα του πρώτου κυπριακού κομματικού τυπογραφείου (1927-1931) ☛ ΧΡΗΣΤΟΣ ΛΟΥΚΟΣ, Τυπογραφία και τυπογράφοι στην Ελλάδα και την Κύπρο: ανιχνεύοντας ομοιότητες και διαφορές ☛ ΝΙΚΟΛΑΣ ΜΑΝΙΤΑΚΗΣ, Το τυπογραφείο του Γαλλικού Ινστιτούτου Αθηνών 1949-2001. Ένας ιδιαίτερος τυπογραφικός οργανισμός

ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ

ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΣ Ε. ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ, Λουκία Δρούλια (1931-2019). Αφοσιωμένη στην έρευνα και αποτελεσματική στη διεύθυνσή της

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΜΑΡΤΥΡΙΕΣ

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΘΕΟΔΩΡΟΥ, Γαιανθρακαποθήκες στο Αιγαίο. Το αρχείο του σταθμού ανθράκευσης της εταιρείας Μιχαλινός στην Κέα

ΜΝΗΜΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΝΤΟΚΟΥ (1934-2019)

ΧΡΗΣΤΟΣ ΛΟΥΚΟΣ, ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ Δ. ΠΑΓΚΡΑΤΗΣ

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΕΣ

Βαγγέλης Σαράφης, Γιάννης Καρράς, Ίκαρος Μαντούβαλος, Μαρία Χριστίνα Χατζηγιωάννου, Σοφία Ματθαίου, Τριαντάφυλλος Ε. Σκλαβενίτης, Γιάννης Κόκκωνας, Έλλη Λεμονίδου, Νικόλαος Μπουμπάρης, Δημοσθένης Α. Δόνος, Δημήτρης Δημητρόπουλος, Στρατής Μπουρνάζος, Κατερίνα Γαρδίκια, Ελένη Γκαρά

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Μελέτες

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ, Και άλλες όψεις της βενετοκρατίας. Σκέψεις για τη βενετική κυριαρχία στον ελληνικό χώρο . . .	11-44
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Κ. ΙΩΑΝΝΟΥ, Ψηφίδες για τη ζωή και το έργο του ζωγράφου Νικόλαου Κουνελάκη (1827-1869).	45-70
ΑΣΠΑΣΙΑ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗ, Διδάσκοντας το μέλλον: Η Νέα Ελλάδα στα σχολικά εγχειρίδια του τέλους του 19ου και των αρχών του 20ού αιώνα	71-104
ΑΝΤΩΝΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ, Τουρκία και Τουρκοκύπριοι τη δεκαετία του 1950: προσλήψεις της ελληνικής Αριστεράς μέσω του Κυπριακού	105-124
ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑ – ΕΝΤΥΠΟ:	
ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΚΚΩΝΑΣ, Ό μουσικός Πέτρος Μανουήλ Έφεσιος (†1840) και ή «χαρτογραφία» ή «χαρτοτυπία» του	125-158
ΠΟΠΗ ΠΟΛΕΜΗ, Το ελληνικό εκδοτικό τοπίο τον 19ο αιώνα . .	159-170
ΠΕΤΡΟΣ ΠΑΠΑΠΟΛΥΒΙΟΥ, Το τυπογραφείο και «Εργατικό Εκδοτικό “Το Άστρο”»: στοιχειοθετώντας την εκδοτική δραστηριότητα του πρώτου κυπριακού κομματικού τυπογραφείου (1927-1931) . .	171-194
ΧΡΗΣΤΟΣ ΛΟΥΚΟΣ, Τυπογραφία και τυπογράφοι στην Ελλάδα και την Κύπρο: ανιχνεύοντας ομοιότητες και διαφορές	195-220
ΝΙΚΟΛΑΣ ΜΑΝΙΤΑΚΗΣ, Το τυπογραφείο του Γαλλικού Ινστιτού- του Αθηνών 1949-2001. Ένας ιδιαίτερος τυπογραφικός οργα- νισμός.	221-248

Προσεγγίσεις

ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΣ Ε. ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ, Λουκία Δρούλια (15.12.1931 – 18.7.2019). Αφοσιωμένη στην έρευνα και αποτελεσματική στη διεύθυνσή της	249-258
--	---------

Σημειώματα και μαρτυρίες

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΘΕΟΔΩΡΟΥ, Γαιανθρακαποθήκες στο Αιγαίο. Το αρχείο του σταθμού ανθράκευσης της εταιρείας Μιχαλινός στην Κέα . .	259-276
--	---------

Μνήμη Κωνσταντίνου Ντόκου (1934-2019)

ΧΡΗΣΤΟΣ ΛΟΥΚΟΣ, ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ Δ. ΠΑΓΚΡΑΤΗΣ 277-284

Βιβλιοκρισίες

Γκαρος Μαντούβαλος, *Από το Μοναστήρι στην Πέστη. Επιχειρήση και αστική ταυτότητα της οικογένειας Μάνου (τέλη 18ου αιώνα – 19ος αιώνας)*, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Φιλοσοφική Σχολή, Βιβλιοθήκη Σοφίας Ν. Σαριπόλου, Αθήνα 2016, 463 σ. (Βαγγέλης Σαράφης) 285-288

Nikolaos A. Chrissidis, *An Academy at the Court of the Tsars. Greek Scholars and Jesuit Education in Early Modern Russia*, Northern Illinois University Press, 2016, 384 σ. (Γιάννης Καρράς) . . . 288-291

Katerina Galani, *British Shipping in the Mediterranean during the Napoleonic Wars. The Untold Story of a Successful Adaptation*, Leiden – Βοστώνη, Brill, 2017, 278 σ. (Γκαρος Μαντούβαλος) 292-298

Le consulat de Venise, tome II (1750-1751) και III (1752-1753), publiés par Nicolas E. Karapidakis, Centre de Recherche Scientifique, Sources et Études de l'Histoire de Chypre, Nicosie 2017, 538+735 σ. (Μαρία Χριστίνα Χατζηωάννου) 298-302

Βασίλειος Γ. Μαργακός, «Μόνον ἐπὶ τούτῳ καυχῶμαι: ὅτι τὴν πατρίδα ἠγάπησα». *Ρομαντική φιλοπατρία και μεταμορφώσεις τῆς πατρίδας στὸν Γκριγκὸρ Παρλίτσεφ (1830-1893)*, Ἀθήνα, Ἡρόδοτος, 2018, 480 σ. (Σοφία Ματθαίου) 302-308

Γιάννης Κόκκωνας, *Ἔγρεο, φίλα μάτερ. Προσωποποιήσεις της Ελλάδας στα χρόνια της Τουρκοκρατίας*, Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης, Αθήνα 2018, 8ο μικρό, 235 σ. (Τριαντάφυλλος Ε. Σκλαβενίτης) 308-316

Ἑλλην, Ρωμηός, Γραικός. Συλλογικοί προσδιορισμοί και ταυτότητες, ἐπιστημονική ἐπιμέλεια Ὀλγα Κατσιαρδῆ-Hering, Ἀναστασία Παπαδία-Λάλα, Κατερίνα Νικολάου, Βαγγέλης Καραμανωλάκης, Τμῆμα Ἱστορίας και Ἀρχαιολογίας ΕΚΠΑ, Ἱστορήματα 7, Ἀθήνα, Ἐκδόσεις Εὐρασία, 2018, 686 σ. (Γιάννης Κόκκωνας) 317-327

Robert Gerwarth, *The Vanquished. Why the First World War*

<i>Failed to End, 1917-1923</i> , London, Penguin Books, 2017, 464 σ. (ελληνική έκδοση: <i>Οι Ηττημένοι. Γιατί δεν τελείωσε ο Α΄ Παγκόσμιος Πόλεμος, 1917-1923</i> , μτφρ. Ελένη Αστερίου, Αθήνα, Αλεξάνδρεια, 2018, 414 σ.) (Ελλη Λεμονίδου) . . .	327-334
<i>Οι πόλεις των Φιλικών. Οι αστικές διαδρομές ενός επαναστατικού φαινομένου. Πρακτικά Ημερίδας, Αθήνα 14 Ιανουαρίου 2015</i> , επιμ. Όλγα Κατσιαρδή-Hering, Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων, Αθήνα 2018, 208 σ. (Νικόλαος Μπουμπάρης) . . .	334-338
<i>Πόλεμος, κράτος και κοινωνία στο Ιόνιο πέλαγος (τέλη 14ου – αρχές 19ου αιώνα)</i> , επιστημονική διεύθυνση: Γεράσιμος Δ. Παγκράτης, Αθήνα, Ηρόδοτος, 2018, 382 σ. (Δημοσθένης Α. Δόνος) . . .	339-342
<i>Άννα Ματθαίου, Οικογένεια και σεξουαλικότητα, μεταξύ παράδοσης και νεωτερικότητας. Ελληνικές μαρτυρίες, 17ος – αρχές 19ου αι.</i> , Αθήνα, Εκδοτικός Οίκος Μέλισσα, 2019, 276 σ. (Δημήτρης Δημητρώπουλος)	342-346
<i>Βαγγέλης Καραμανωλάκης, Ανεπιθύμητο παρελθόν. Οι φάκελοι κοινωνικών φρονημάτων στον 20ό αι. και η καταστροφή τους</i> , Αθήνα, Θεμέλιο, 2019, 320 σ. (Στρατής Μπουρνάζος) . . .	346-350
<i>Εύη Καρούζου, Εθνικές γαίες, εθνικά δάνεια και εθνική κυριαρχία. Βρετανική διπλωματία και γαιοκτησία στο ελληνικό κράτος 1833-1843</i> , Ακαδημία Αθηνών, Αθήνα 2019, 256 σ. (Κατερίνα Γαρδίκα).	350-353
<i>Λύντια Τρίχα, Σπυρίδων: ο άλλος Τρικούπης (1788-1873)</i> , Αθήνα, Πόλις, 2019, 850 σ. (Μαρία Χριστίνα Χατζηιωάννου) . . .	354-358
<i>Σοφία Λαΐου, Μαρίνος Σαρηγιάννης, Οθωμανικές αφηγήσεις για την Ελληνική Επανάσταση: από τον Γιουσούφ Μπέη στον Αχμέτ Τζεβντέτ Πασά</i> , Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών / Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών, Αθήνα 2019, 184 σ. (Ελένη Γκαρά)	359-366

Χρονικό της Εταιρείας Μελέτης Νέου Ελληνισμού 2019-2020

Διοικητικό Συμβούλιο και Εξελεγκτική Επιτροπή 2019-2020 . . .	367
Α'. Συναντήσεις-συζητήσεις	367-368
Β'. Συνέδρια – Ημερίδες	369
Γ'. Εκδόσεις	369

Δ'. Το Facebook της EMNE	369
Διοικητικό Συμβούλιο και Εξελεγκτική Επιτροπή 2020-2021 . . .	370
Α'. Συναντήσεις-συζητήσεις	370-371
Β'. Συνέδριο	371-372
Γ'. Το Facebook της EMNE	372
Ευρετήριο τόμου 37 (2019-2020)	373-396
Contents – Table des matières	397-398

ΧΡΟΝΙΚΟ
ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΝΕΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ 2019-2020

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

2019-2020

*Πρόεδρος: Σοφία Ματθαίου,
Αντιπρόεδρος: Μιχάλης Φέστας, Γραμματέας: Φιλίππα Χορόζη,
Ταμίας: Σάκης Δημητριάδης, Μέλος: Γιάννης Παπακονδύλης*

ΕΞΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

2019-2020

Λίνα Βεντούρα, Κατερίνα Δέδε, Έλλη Δρούλια

Α'. Συναντήσεις-συζητήσεις

Στα γραφεία της ΕΜΝΕ (Ζωσίμου 11) έγιναν από τον Ιανουάριο έως τον Δεκέμβριο του 2019 (Τετάρτες) οι ακόλουθες συναντήσεις:

- 16.1.2019 *Αγγλική Χριστοδούλου, Φοιτητές του Πανεπιστημίου Αθηνών στον Μεσοπόλεμο. Μια καινούργια ταυτότητα;*
Συζητητές: Βαγγέλης Καραμανωλάκης, Κώστας Λάππας
- 13.2.2019 *Λάμπρος Μπαλτσιώτης, Μουσουλμανικές κοινότητες στην Ελλάδα (1833-1881): Η ετερότητα στο νεοπαγές κράτος*
Συζητητές: Λεωνίδας Εμπειρικός, Κωνσταντίνος Τσιτσελίκης
- 27.2.2019 *Κωστής Γκοτσίνας, Ένα τελευταίο ποτήρι; Αλκοόλ και αντι-αλκοολισμός στην Ελλάδα (1870-1940)*
Συζητητές: Βαγγέλης Καραμανωλάκης, Δημήτρης Πλουμπίδης

- 13.3.2019 Κατερίνα Γαρδίκια, *Γιατί μαίες;*
Συζητήτριες: Δέσποινα Καρακατσάνη, Ευγενία Μπουρνόβα
- 3.4.2019 Στέλλα Χατζοπούλου, *Παιδιά στα ορυχεία και στις καπνοδόχους: Προσλήψεις της παιδικής εργασίας στην Αγγλία (τέλη 18ου – μέσα 19ου αι.)*
Συζητήτριες: Δήμητρα Λαμπροπούλου, Μαρία Παπαθανασίου
- 17.4.2019 Ανδρέας Κοφινάκης, *Κοινωνικές όψεις του αιρετικού φαινομένου στον δυτικό Μεσαίωνα*
Συζητήτριες: Νικολέτα Γιαντσή, Φωτεινή Ντάνου
- 8.5.2019 Σωκράτης Πετμεζάς, *Αγροτικό ζήτημα και αγροτική μεταρρύθμιση στην οθωμανική και μετα-οθωμανική επικράτεια: συγκλίνουσες ή αποκλίνουσες διαδικασίες;*
Συζητητές: Αλέξης Φραγκιάδης, Χρήστος Χατζηιωσήφ
- 5.6.2019 Βαγγέλης Σαράφης, *Έλεγχος και δημόσια οικονομικά: η Επιτροπή επί των εθνικών λογαριασμών (1826-1827)*
Συζητητές: Χρήστος Λούκος, Βάσω Σειρηγίδου
- 16.10.2019 Χρήστος Λούκος, *Αμπέλι, κρασί και κοινωνία: Μερικές σκέψεις για την οινοπαραγωγή και τους οινοπαραγωγούς στη Σαντορίνη (περίπου 1830-1940)*
Συζητητές: Χριστίνα Αγριαντώνη, Σάκης Δημητριάδης
- 20.11.2019 Παναγιώτης Ελ Γκεντί, *Από τον κατάλογο στην ιστορία (;) Πρακτικές στην ιστοριογράφηση των γραμμάτων των νεότερων χρόνων (18ος-19ος αι.)*
Συζητητές: Βαγγέλης Καραμανωλάκης, Σοφία Ματθαίου
- 27.11.2019 Αλέξανδρος Μακρής, *Προσλήψεις του Βιετνάμ από την ελληνική Αριστερά στη δεκαετία του 1960*
Συζητήτριες: Κατερίνα Λαμπρινού, Τζένη Λαλιούτη
- 11.12.2019 Ιωσήφ Μαραβελάκης, *Από την Κρήτη στο Λονδίνο: Ένα παράδειγμα άσκησης βρετανικής δύναμης και πολιτικής «από τα κάτω» σε ένα οθωμανικό νησί του 19ου αιώνα*
Συζητήτριες: Ελένη Γαρδίκια-Κατσιαδάκη, Αθηνά Συριάτου
- 18.12.2019 Στρατής Μπουρνάζος, *To Congress for Cultural Freedom (CCF) στην Ελλάδα, 1950-1967. Πολιτισμικός Ψυχρός Πόλεμος και φιλελεύθερος αντικομμουνισμός*
Συζητητές: Τζένη Λαλιούτη, Ευγένιος Μαθιόπουλος

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΩΝ-ΣΥΖΗΤΗΣΕΩΝ

2019-2020

Μαρία Αρβανίτη, Άννα Αθανασούλη, Δημήτρης Γαρρής, Κατερίνα Δέδε, Βαγγέλης Καραμανωλάκης, Μαριτίνα Λεοντσίνη, Μαργαρίτα Λιάγκα, Ίκαρος Μαντούβαλος, Γιάννης Παπακονδύλης, Βαγγέλης Σαράφης
Μιχάλης Φέστας, Πασχάλης Φιλιππάκης, Φιλίππα Χορόζη

Β'. Συνέδρια – Ημερίδες

Η EMNE συμμετείχε για πέμπτη χρονιά στη συνδιοργάνωση της επιστημονικής διημερίδας για την Ιστορία του Περιβάλλοντος υπό τον τίτλο «'Άλλοτε η θάλασσα'»: θαλάσσια οικοτοπία στις ελληνικές περιοχές». Η διημερίδα διοργανώθηκε από κοινού με το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, το Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών (ΙΕ/ΕΙΕ), το Πολιτιστικό Ίδρυμα του Ομίλου Πειραιώς (ΠΙΟΠ) και το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Η διημερίδα πραγματοποιήθηκε στο Αμφιθέατρο του Ιστορικού Αρχείου ΠΙΟΠ την Πέμπτη 7 και την Παρασκευή 8 Νοεμβρίου 2019. Στην οργανωτική επιτροπή μετείχε εκ μέρους της EMNE ο Μιχάλης Φέστας.

Γ'. Εκδόσεις

Το 2019 η EMNE προχώρησε στη φωτομηχανική ανατύπωση του εξαντλημένου συλλογικού τόμου της Άννας Ματθαίου (επιμ.) *Ιστορία της διατροφής. Προσεγγίσεις της σύγχρονης ιστοριογραφίας*, Αθήνα 1998.

Δ'. Το Facebook της EMNE

Κάθε ενδιαφερόμενος χρήστης μπορεί να επισκεφθεί τη σελίδα του Μνήμονα, ακόμα και αν δεν είναι εγγεγραμμένος χρήστης του Facebook. Η σελίδα ενημερώνεται τακτικά και έγκαιρα με όλα τα νέα της EMNE από τον διαχειριστή της. Συνολικά ακολουθούν τη σελίδα 4.792 χρήστες. Διαχειρίστρια: Μαργαρίτα Λιάγκα.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

2020-2021

Πρόεδρος: Βαγγέλης Σαράφης,

Αντιπρόεδρος: Γιάννης Παπακονδύλης, Γραμματέας: Μιχάλης Φέστας,

Ταμίας: Σάκης Δημητριάδης, Μέλος: Μαργαρίτα Λιάγκας

ΕΞΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

2020-2021

Σοφία Ματθαίου, Κατερίνα Δέδε, Αγγελική Χριστοδούλου

Α. Συναντήσεις-συζητήσεις

Οι συζητήσεις της ΕΜΝΕ, εξαιτίας της πανδημίας και των ιδιαίτερων συνθηκών που διαμορφώθηκαν, με στόχο την ασφάλεια των συμμετεχόντων/συμμετεχουσών και του κοινού, πραγματοποιούνται, από τον Σεπτέμβριο του 2020, διαδικτυακά μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας Zoom.

- 8.1.2020 Παναγιώτης Ιωάννου, *Έλληνες καλλιτέχνες στο Risorgimento*
Συζητητές: Νίκος Δασκαλοθανάσης, Παρασκευάς Ματάλας
- 19.2.2020 Άντα Διάλλα, *Το Συνέδριο της Βιέννης: παλιές και νέες ιστορίες από μια ρωσική προοπτική*
Συζητητές: Νάσια Γιακωβάκη, Εύη Καρούζου
- 4.3.2020 Άννα-Μαρία Σιχάνη, *«Τα τεχνικά μέσα»: Τεχνολογίες αναπαραγωγής και αποθήκευσης κειμενικών τεκμηρίων και ιστορικοφιλολογική έρευνα στη μεταπολιτευτική Ελλάδα*
Συζητητές: Κατερίνα Γαρδίκια, Βαγγέλης Καραμανωλάκης
- 23.9.2020 Ελισσάβητ Τσακανίκα, *«Θεάνθρωποι» και «ζωντόβολα»: Αγρονιστές και επίγονοι στον λόγο του Θ. Γ. Κολοκοτρώνη (Φαλέζ)*
Συζητητές: Δημήτρης Μαλέσης, Παναγιώτης Στάθης
- 7.10.2020 Θεόφιλος Διαμάντης, *Η οικονομική βάση των πρώτων Ομάδων Ενόπλων Καταδιωκόμενων Αγρονιστών (ΟΕΚΑ)*
Συζητητές: Δόμνα Κόφφα, Βασίλης Μανουσάκης

- 21.10.2020 Χαρούλα Μούτσιου, «Όταν η γυναίκα ήρθε και χτύπησε τον πάσσαλο της Ανεξαρτησίας μέσα στο κεφάλι του Σισάρα, με το Σφυρί του αγίου λόγου του Θεού»: *Η Katherine Chidley εναντίον του Thomas Edwards*
Συζητήτριες: Ανδρονίκη Διαλέτη, Αθηνά Συριάτου
- 11.11.2020 Γιάννης Κουμπουρλής – Μυρτώ Λάμπρου, «Οι εν Ελλάδι «σαινσιμονικοί κύκλοι»: Η περίπτωση των αδελφών Σούτσων και του Φραγκίσκου Πυλαρινού
Συζητήτρια: Δέσποινα Προβατά
- 2.12.2020 Γιάννης Παπακονδύλης, *Η μεταρρύθμιση ως μακρά διαδικασία: Η τοπική αυτοδιοίκηση στο πρώτο μισό του 20ού αιώνα*
Συζητητές: Κατερίνα Δέδε, Ηλίας Νικολακόπουλος
- 16.12.2020 Δημήτρης Γαρρής, «Κατασκευάζοντας» έναν ήρωα της δημοκρατίας: Η ηρωοποίηση του Αλέκου Παναγούλη ως μια μελέτη περίπτωσης της μνήμης του αντιδικτατορικού αγώνα στην πρώιμη Μεταπολίτευση (1974-1981)
Συζητητές: Ολύμπιος Δαφέρμος, Ελένη Κούκη

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΩΝ-ΣΥΖΗΤΗΣΕΩΝ

2020-2021

Μαρία Αρβανίτη, Άννα Αθανασούλη, Δημήτρης Γαρρής, Βαγγέλης Καρχαμανωλάκης, Μαριτίνα Λεοντσίνη, Μαργαρίτα Λιάγκα, Ίκαρος Μαντούβαλος, Χρήστος Τριανταφύλλου, Μιχάλης Φέστας, Πασχάλης Φιλιππάκης, Φιλίππα Χορόζη

Β'. Συνέδριο

Η EMNE έχει δρομολογήσει τη διεξαγωγή και δεύτερου Συνεδρίου για την Ελληνική Επανάσταση υπό τον τίτλο: «Η Επανάσταση του 1821: νέες προσεγγίσεις». Στόχος της Εταιρείας είναι το Συνέδριο να περιλαμβάνει ποικίλη θεματολογία σε μια προσπάθεια να αποτυπωθούν, με βάση τις ερευνητικές διαθέσιμότητες, όψεις του επαναστατικού φαινομένου και των πολύπλευρων εμπειριών κατά την επαναστατική περίοδο. Το βασικό νήμα που διατρέχει το σύνολο των θεματικών είναι η αντίληψη πως η

Επανάσταση του 1821 αποτέλεσε τομή σε διάφορες εκφάνσεις της ζωής των ανθρώπων, η μελέτη των οποίων θα αναδείξει τις ασυνέχειες και τις συνέχειες σε πολλαπλά επίπεδα (καθημερινή ζωή, πολιτικοί θεσμοί, νοοτροπίες κ.λπ.). Μαζί με αυτά, η Επανάσταση άφησε το αποτύπωμά της στη συλλογική συνείδηση της ελληνικής κοινωνίας, της οποίας όψεις της θα αναζητηθούν μέσα από τη διερεύνηση της πρόσληψης του 1821. Για την οργάνωση του Συνεδρίου συγκροτήθηκε επιστημονική-οργανωτική επιτροπή αποτελούμενη από τους: Χρήστο Λούκο, Νάσια Γιακωβάκη, Δημήτρη Δημητρόπουλο, Γιάννη Κόκκωνα, Κώστα Λάππα, Σοφία Ματθαίου, Παναγιώτη Μιχαηλάρη και Βαγγέλη Σαράφη. Το Συνέδριο είχε προγραμματιστεί για τις 29-31 Οκτωβρίου 2020, αλλά αναβλήθηκε για το φθινόπωρο του 2021. Έχει ενταχθεί στις δράσεις της Πρωτοβουλίας 1821, μιας συνεργασίας κοινωφελών, πολιτιστικών και επιστημονικών ιδρυμάτων της χώρας, και της Εθνικής Τράπεζας.

Γ'. Το Facebook της EMNE

Κάθε ενδιαφερόμενος χρήστης μπορεί να επισκεφθεί τη σελίδα του Μνήμονα, ακόμα και αν δεν είναι εγγεγραμμένος χρήστης του Facebook. Η σελίδα ενημερώνεται τακτικά και έγκαιρα με όλα τα νέα της EMNE από τον διαχειριστή της. Διαχειρίστρια: Μαργαρίτα Λιάγκα.